

Per Hanstorp, Scandinaviska Bildbyrån

SKOLSKJUTSREGLER FÖR SVEDALA KOMMUN

ANTAGET AV UTBILDNINGSNÄMNDEN 30 MAJ 2016 § 79

REVIDERAT 15 JUNI 2018

REVIDERAT 18 NOVEMBER 2019, § 132

REVIDERAT 5 JULI 2022, PUNKT 6

REVIDERAT 24 JUNI 2024,

SVEDALA KOMMUN

Skolskjutsregler för Svedala kommun

1. Inledning

Varje kommun fastställer regler och riktlinjer för sin skolskjutsverksamhet.

Utbildningsnämnden ansvarar för skolskjutsverksamheten i Svedala kommun enligt reglemente för utbildningsnämnden.

2. Vad är skolskjuts?

I allmänt språkbruk används begreppet skolskjuts för såväl transporter till grundskolan, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola som för elevresor inom gymnasieskolan.

Egentligen är det transporterna till och från grundskolan, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola som betraktas som skolskjuts. Dessa transporter regleras i skollagen (2010:800). I skollagen ges ingen definition av begreppet skolskjuts, men det står dock att elever har rätt till skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka.

Tillfälliga transporter av skolbarn som resor till bad, sporthall eller utflykt, är inte att betrakta som skolskjuts.

Gymnasieelevers resor mellan bostad och skola benämns elevresor och regleras i lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor.

3. Hur anordnas skolskjuts?

Skolskjuts kan utföras med allmän kollektivtrafik, särskilt anordnad skolskjuts genom upphandlade entreprenörer, skolskjuts i egen regi (bussar ägda av kommunen och med egen personal) eller genom i undantagsfall s.k. självskjutsning, som innebär att vårdnadshavare mot ersättning skjutsar sitt barn till skolan efter överenskommelse med kommunen.

I kommunen utförs också skolskjuts med upphandlad entreprenör, dels buss, dels taxi för elever i vissa fall. I Svedala kommun utförs också skolskjuts med allmän kollektivtrafik (Skånetrafikens regionbussar). För skolskjuts genom kollektivtrafik får berättigade elever ett busskort, som tillhandahålls av kommunen.

4. Elevens rätt till kostnadsfri skolskjuts

4.1. Vilka är berättigade till kostnadsfri skolskjuts enligt lag?

Elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola som har Svedala kommun som hemkommun har rätt till kostnadsfri skolskjuts inom kommunen mellan en plats i anslutning till elevens hem och den skolenhet med offentlig huvudman, som eleven har placerats vid. När skolskjutsbehovet bedöms ska hänsyn tas till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet.

Utgångspunkt för elevens rätt till skolskjuts avgörs av elevens bostadsadress vilken som huvudregel är densamma som elevens folkbokföringsadress.

Kriterier för bedömning av om skolskjuts ska beviljas är enligt 9 kap. 15 b § första stycket (förskoleklassen), 10 kap. 32 § första stycket (grundskolan) resp. 11 kap. 31 § skollagen (grundskolan) följande:

- Elever som bor långt från den skola som eleven normalt tillhör (se punkt 5.1)
- Elever som har trafikfarlig skolväg till skolan (se punkt 5.2)
- Elever med funktionshinder som gör det svårt att ta sig till skolan (se punkt 5.3)
- Elever som på grund av andra omständigheter har särskilda skäl (se punkt 5.4)

Elever som valt att gå i en annan skolenhet än den som kommunen annars skulle ha placerat dem i är inte berättigade till kostnadsfri skolskjuts. I de fall då det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska dock kommunen även anordna skolskjuts i dessa fall. Detta framgår av 9 kap. 15 b § andra stycket skollagen, 10 kap. 32 § andra stycket skollagen (grundskola) resp. 11 kap. 31 § andra stycket skollagen (anpassad grundskola).

Elever som valt att gå i en fristående förskoleklass, grundskola eller anpassad grundskola inom kommunen är inte heller berättigade till kostnadsfri skolskjuts. I de fall då det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska dock kommunen även anordna skolskjuts i dessa fall. Detta framgår av 9 kap. 21 a §, 10 kap. 40 § resp. 11 kap. 39 § skollagen.

Hemkommunen ska anordna skolskjuts för elever som går i en annan kommuns anpassad gymnasieskola i de fall det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter. Detta framgår av 18 kap. 30 § skollagen.

För elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola eller anpassad gymnasieskola kan ibland skolskjuts behöva anordnas om övernattnings på grund av skolgången måste ske i den kommunen. Detta regleras i särskilda bestämmelser i skollagen.

Kommunen gör löpande översyn av skolskjutsbeviljade adresser sett till de förändringar som sker i infrastrukturen (till exempel gång- och cykelvägar, hastighetsförändringar) samt ny lagstiftning inom skolskjutsområdet. Detta innebär att en beviljad ansökan för ett läsår kan komma att förändras innan läsårets slut.

4.1.1. Vad gäller vid växelvis boende?

I vissa fall vid gemensam vårdnad anses eleven ha två bostadsadresser. Dessa fall benämns nedan växelvis boende. En bedömning av elevens rätt till skolskjuts ska göras med utgångspunkt i elevens båda bostadsadresser om förutsättningarna för växelvis boende är uppfyllda. Det innebär att båda vårdnadshavarnas bostadsadresser ska vara belägna inom Svedala kommun. Skolskjuts beviljas ej till eller från en vårdnadshavare utanför Svedala kommun.¹

Kriterierna för att få kostnadsfri skolskjuts enligt skollagen ska också i övrigt uppfyllas (se avsnitt 5 nedan).

4.2. Vilka är inte berättigade till kostnadsfri skolskjuts enligt lag?

Barn i förskola, pedagogisk omsorg, fritidshem och gymnasieskola är inte berättigade till kostnadsfri skolskjuts enligt lag.

För gymnasieskolan gäller en särskild lag (se ovan).

Elever som valt att gå i en fristående skola i annan kommun är inte berättigade till kostnadsfri skolskjuts.

4.3. Regler om skolskjuts vid ny adress

Om elev flyttar (byter folkbokföringsadress) och enligt närhetsprincipen tillhör en ny skola efter flytten, har denne rätt att välja att gå kvar i sin gamla skola. Eleven har dock ingen rätt till skolskjuts om det inte kan beviljas utan organisatoriska svårigheter eller merkostnader för kommunen. I dessa fall ansvarar vårdnadshavaren för elevens resande och eventuella kostnader.

4.4. Skolskjuts i mån av plats

Elever som bor utefter skolskjutsens färdväg, men inte uppfyller kriterierna för skolskjuts kan få åka med i mån av plats (det kan till exempel gälla ett äldre barn i en syskonskara). Att observera är dock att de som är berättigade till skolskjuts alltid har företräde.

4.5. Fritidshem

En elev som har plats på fritidshem, men som inte vistas på fritidshemmet före eller efter skoldagen enligt ett fastställt schema kan få skolskjuts om övriga förutsättningar för skolskjuts uppfylls.

Kommunen gör löpande översyn av skolskjutsbeviljade adresser sett till de förändringar som sker i infrastrukturen (till exempel gång- och cykelvägar, hastighetsförändringar) samt ny lagstiftning inom skolskjutsområdet. Detta innebär att en beviljad ansökan för ett läsår kan komma att förändras innan läsårets slut.

¹ Skolskjuts vid växelvis boende kan beviljas under förutsättning att det är fråga om ett fast arrangemang och att eleven i princip bor lika mycket hos båda föräldrarna.

5. Vilka kriterier finns enligt skollagen för bedömning om rätt till skolskjuts?

Skollagen föreskriver att kommunen ska ta hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet i bedömningen av skolskjutsbehovet.

Förskoleklass, grundskola och grundsärskola

5.1. Färdvägens längd

Skollagen anger inte i detalj om vilka avstånd mellan bostad och skola som berättigar till skolskjuts. Kommunen genom ansvarig nämnd fastställer vilka avstånd som ska gälla.

Årskurser	Avstånd bostad-hållplats ²	Avstånd bostad-skola
F-3	1,5 km	2 km
4-6	2 km	3 km
7-9	2 km	4 km

5.2. Trafikförhållanden

Kommunen bedömer olika faktorer som kan påverka trafiksäkerheten vid elevs skolväg mellan hem och skola.

5.3. Funktionsnedsättning

En elevs funktionsnedsättning ska styrkas genom intyg från läkare.

Om funktionsnedsättningen är tillfällig/kortvarig, orsakad av olycka, får transport lösas utifrån villkoren i kommunens kollektiva olycksfallsförsäkring.

5.4. Annan särskild omständighet

Även om ovanstående kriterier inte berättigar till skolskjuts kan någon annan särskild omständighet göra det. Det innebär att det finns en möjlighet att bevilja skolskjuts utifrån en helhetsbedömning.

² Ovanstående avstånd kan, i undantagsfall, behöva överskridas till exempel på grund av bristande vändmöjligheter för skolbussen.

Förutsättningen för att skolskjuts ska kunna köras på vägsamfälligheter och dylikt är att väghållaren håller vägen framkomlig för en 55-passagerarbuss samt i förekommande fall har anordnat hållplats eller vändplats för buss.

6. Elevresor i gymnasieskolan

Ungdomsbiljetten som gäller från höstterminen 2024 ger fritt resande dygnet runt i hela Skåne.

De elever i Svedala kommun som uppfyller reglerna för resekort får den automatiskt hemskickad till folkbokföringsadressen.

De som redan går på gymnasiet och uppfyller kraven, får sitt resekort laddat inför terminsstart.

Enligt 15 kap. 32 § skollagen (2010:800) ska hemkommunen lämna ekonomiskt stöd till elev (med vissa i lagen angivna undantag), som går i gymnasieskola med offentlig huvudman och som behöver inackordering på grund av skolgången.

Stöd kan beviljas om elever på grund av lång resväg behöver inackordering på studieorten. En elev kan inte beviljas både busskort enligt lag om kommunens skyldighet att svara för vissa elevresor och inackorderingsstöd enligt skollagen.

Utbildningsnämnden i Svedala kommun har fastställt regler för inackorderingsstöd.

7. Vem fattar beslut om skolskjuts och hur överklagas beslut?

Beslut om skolskjuts för enskilda personer fattas på delegation från utbildningsnämnden dels av chefen för resursenheten, dels av skolskjutsansvarig efter ansökan. Närmare uppdelning mellan dessa framgår av utbildningsnämndens delegationsförteckning.

Tilldelning av rätten till skolskjuts kan betraktas som ren verkställighet. Ett exempel är att tilldela busskort till alla elever i ett upptagningsområde som har ett avstånd till skolan som berättigar till skolskjuts.

Ett beslut om avslag på ansökan om skolskjuts kan i vissa fall överklagas genom s.k. laglighetsprövning enligt 10 kap. kommunallagen. I vissa andra fall kan överklagande ske genom s.k. förvaltningsbesvär. Av bestämmelser i skollagen framgår vilka beslut och till vilken instans besluten ska överklagas.

Detta framgår också av utbildningsnämndens delegationsförteckning.

8. Skolskjutsens genomförande

8.1. Väntetid och restid

Kommunen är enligt skollagen skyldig att utforma sin grundskoleverksamhet med hänsyn till hur eleverna ska kunna ta sig till och från undervisningen. Kommunens berörda nämnd bedömer vad som är rimliga väntetider och restider. För att skolskjutsen ska kunna samordnas på ett effektivt sätt kan vissa barn få längre väntetider och restider än andra.

Strävan är att den sammanlagda väntetiden före och efter skolan inte ska överstiga 40 minuter per dag och att restiden inte ska överstiga 60 minuter per tur.

8.2. Förseningar och tillfälliga ändringar i turlista

Skulle bussen vara försenad gäller att eleven ska vänta vid hållplatsen i 15 min. Därefter får eleven gå hem. Bussbolaget ska informera skolan om bussen blir försenad.

Om eleven skulle missa bussen hem på grund av att undervisningen dragit över tiden, är skolan skyldig se till att eleven kommer hem. Vid tillfälliga förändringar i undervisningen som berör skolskjutstider ska respektive skola informera bussbolaget.

Tidsangivelse i turlistorna avser ungefärlig avgångstid, eleverna uppmanas därför att vara på plats 3-5 minuter före detta klockslag.

8.3. Hållplatser

Alla hållplatser ska vara trafiksäkra och godkända vid den årliga skolskjutsinspektionen eller godkända vid särskild inspektion om behov uppkommer under läsåret.

Respektive skola svarar för ordningen vid hållplatsen på skolan. Se separat rutindokument för riskanalys.

9. Ansvar och säkerhet

9.1. Ansvar

Det är elevens vårdnadshavare som ansvarar för eleven på vägen mellan bostaden och skolskjutshållplatsen samt vid hållplatsen till dess att eleven har stigit in i skolskjutsfordonet.

Ansvar för att eleven finner sig i rätt tid är elevens och föräldrarnas.

Om eleven skulle komma för sent till skolskjutsen är det föräldrarnas ansvar att eleven kommer till skolan.

Skolskjutsentreprenören tar över ansvaret för eleven då denne har stigit in i fordonet. Under färden är det föraren som ansvarar för eleverna.

Skolan tar över ansvaret för eleven då denne stiger av skolskjutsfordonet. Skolan har ansvaret för eleven till dess att eleven stiger på fordonet för transport hem från skolan. Skolan ansvarar då för att eleven är i tid till avgång.

Under hemtransporten är det återigen föraren som ansvarar för eleven. Ansvar återgår till vårdnadshavaren när eleven stiger av skolskjutsfordonet.

9.2. Ordningsfrågor

Ordningsfrågorna i skolskjutsfordonet regleras i ordningsregler för skolskjuts.

9.3. Beredskapsplan vid störningar i busstrafiken

Särskilda rutiner finns när olika oförutsedda händelser i trafiken på grund av olycka, haveri eller väderleksförhållanden, t.ex. snöhinder, medför att det uppgjorda skolskjutsschemat inte kan följas

10. Förlorat busskort (alla skolformer)

Kommunen ersätter ett förlorat (borttappat eller stulet) busskort mot en administrativ avgift på 130 kr.